

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลพื้นฐานสำคัญที่ใช้ประกอบ การวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของกรมป่าไม้

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

เนื้อหาในบทที่ ๒ เป็นบทที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลพื้นฐานสำคัญที่คณะผู้ประเมินผลใช้ประกอบ การวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของกรมป่าไม้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบด้วย

๒.๑ ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ

(๑) ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

นโยบายสาธารณะเหมือนกับองค์ความรู้อื่นๆ ของสังคมศาสตร์ กล่าวคือ องค์ความรู้เหล่านี้มักประสบปัญหาว่ามีความขัดแย้งเกี่ยวกับนิยามที่ใช้ในการอธิบาย ทั้งนี้ เป็นเพราะส่วนมากยังไม่ได้กำหนดคำศัพท์ที่ใช้ได้ทั่วไป โดยในส่วนใหญ่เป็นคำนิยามบางส่วน ที่นักวิชาการได้เสนอไว้ ซึ่งส่วนหนึ่งของนิยามมีความคล้ายคลึงกัน ในขณะที่อีกส่วนหนึ่งนักวิชาการ แต่ละคนมีจุดเน้นที่แตกต่างกันออกไป

Thomas Dye (๑๙๘๑) ได้เสนอว่า นโยบายสาธารณะ คือสิ่งใดก็ตามที่รัฐบาล เลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นคำนิยามที่มีความหมายกว้างขวางอย่างมาก ซึ่งอาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า กิจกรรมในหน่วยงานของรัฐทุกอย่างเป็นนโยบายสาธารณะ

เพรสแมนและวิลดาฟสกี (Pressman and Wildavsky, ๑๙๗๓ อ้างถึงใน ศุภชัย ยาวะประภาส, ๒๕๔๕) ได้นิยามความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็น ๒ แนวทางคือ การนำนโยบายไปปฏิบัติหมายถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำหนดเป้าหมายและการกระทำ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น และการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสามารถ ที่จะผลักดันให้กลไกที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันสามารถดำเนินไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

มยุรี อนุมานราชชน (๒๕๔๗ : ๒๐๘) ได้ให้ความหมายของการนำเอานโยบายไป ปฏิบัติว่า คือการแปลงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในนโยบายซึ่งอาจจะเป็นกฎหมายคำสั่งของรัฐบาล หรือคณะรัฐมนตรีให้เป็นแนวทางแผนงานโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมประกอบด้วย การจัดหาทรัพยากรต่างๆ เพื่อดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์การวางแผนโครงการ และ เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดการออกแบบองค์การและผลการดำเนินงานให้เป็นไป ตามแนวทางการดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้

วรเดช จันทรศร (๒๕๔๘ : ๒๗-๒๘) ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่า เป็นเรื่องการศึกษาว่า “องค์การที่รับผิดชอบสามารถนำและกระตุ้นให้ทรัพยากรทางการบริหารตลอดจนกลไกที่สำคัญทั้งหมดปฏิบัติงานให้บรรลุตามนโยบายที่ระบุไว้หรือไม่แค่นั้นเพียงใด” หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การนำนโยบายไปปฏิบัติให้ความสนใจเกี่ยวกับ “ความสามารถในการผลักดันให้การทำงานของกลไกที่สำคัญทั้งหมดสามารถบรรลุผลลัพธ์ที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้”

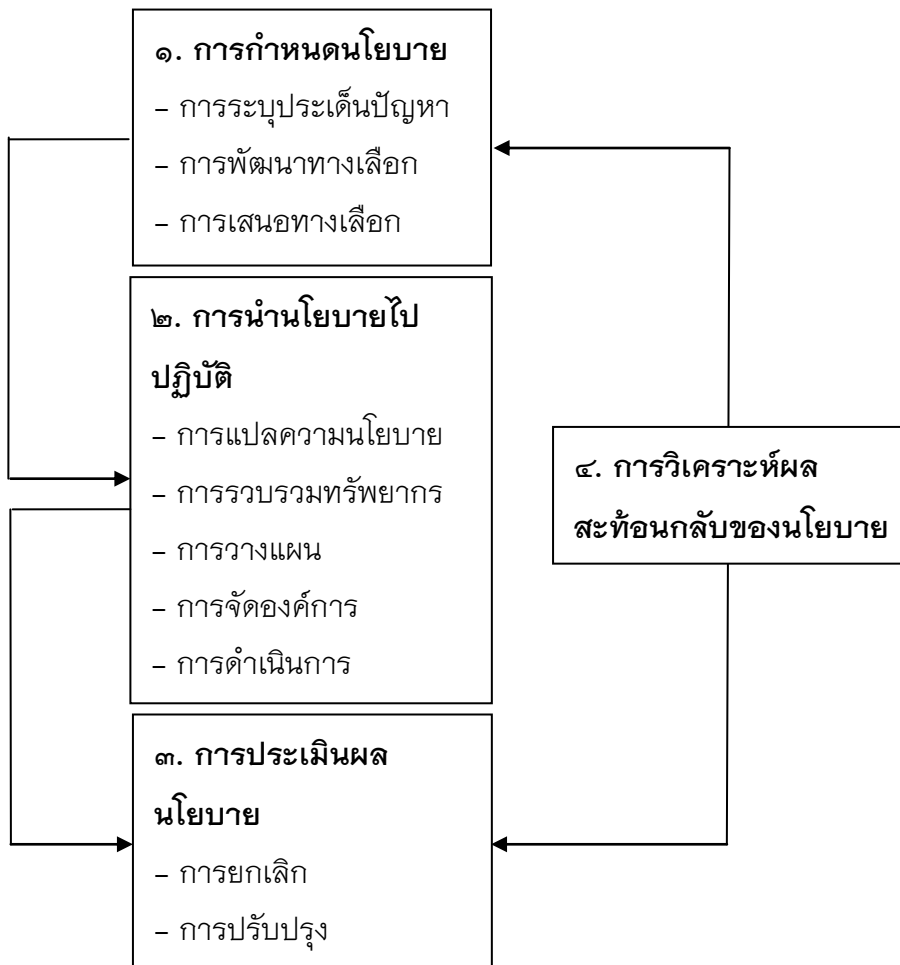
เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (๒๕๕๑) ได้ให้ความหมายว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการหลังจากที่กฎหมายผ่านสภาหรือนโยบายได้รับการอนุมัติเป็นกิจกรรมของการนำนโยบายที่อยู่ในรูปของกฎหมายนโยบายระเบียบคำสั่งหรือรูปแบบอื่นๆ ไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นกระบวนการที่อยู่ระหว่างการก่อรูปนโยบายและผลลัพธ์

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่จะนำนโยบายที่ได้รับความคิดเห็นชอบไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่อง ไม่หยุดนิ่ง และมีความสัมพันธ์กันในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ของนโยบาย ดังนั้น นโยบายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็เป็นนโยบายสาธารณะเช่นเดียวกับนโยบายอื่นๆ โดยเป็นนโยบายที่ภาครัฐใช้เป็นทิศทางหรือแนวทางดำเนินการโดยสังคมในภาพรวมมีความเห็นว่าควรดำเนินการไปทางนั้น

(๒) ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ

วรเดช จันทรศร (๒๕๔๘) กล่าวว่า นโยบายสาธารณะย่อมมีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดเช่นเดียวกับกิจกรรมอื่นๆ จากจุดเริ่มต้นถึงจุดสิ้นสุดหรือแปรสภาพเป็นนโยบายอื่นๆ นับรวมกันอาจเรียกได้ว่า เป็นวงจรชีวิต (Life Cycle) ดังนั้น ในการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะมีขอบข่ายครอบคลุมถึงองค์ประกอบที่สำคัญ ๔ ด้าน ในกระบวนการของนโยบายซึ่งได้แก่ การกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) การประเมินผลนโยบาย (Policy Evaluation) และการสะท้อนกลับของนโยบาย (Policy Feedback Analysis) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง ๔ ถือได้ว่า มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันโดยที่จะแยกออกจากกันไม่ได้

การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนหนึ่งของขั้นตอนนโยบายหรือวงจรชีวิตของนโยบาย (Life Cycle) (ศุภชัย ยาวะประภาส, ๒๕๔๕) ดังแผนภาพที่ ๒-๑

แผนภาพที่ ๒-๑ แสดงขั้นตอนนโยบายสาธารณะ

ที่มา: ศุภชัย ยาวะประภาส, ๒๕๔๕

โดยขั้นตอนการกำหนดนโยบายนั้นจะหมายถึง การระบุประเด็นปัญหาการพัฒนาทางเลือกและการเสนอทางเลือกที่เหมาะสม เพื่อกำหนดเป็นนโยบาย ส่วนขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นจะรวมการแปลความนโยบายให้อยู่ในรูปการวางแผนปฏิบัติได้ ซึ่งนักรัฐศาสตร์ให้ความสนใจศึกษาเรื่อง การนำนโยบายไปปฏิบัติก็เพราะความไม่ประสบความสำเร็จจากการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งผู้ที่กำหนดนโยบายมักจะกำหนดนโยบายได้ดีกว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติจริง ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังในขณะกำหนดนโยบายและสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ขณะนำนโยบายไปปฏิบัติจนแล้วเสร็จนี้ เรียกว่า ช่องว่างของการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Implementation Gap) (มยุรี อนุমানราชชน, ๒๕๔๗ : ๒๐๗) กิจกรรมในการนำนโยบายไปปฏิบัติ จึงมีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ของนโยบาย ดังนั้น จึงต้องคำนึงถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นขณะนำนโยบายไปปฏิบัติด้วย (เฉลิมพล เจียตระกูล, ๒๕๔๗)

กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติในเบื้องต้นนี้ ขึ้นอยู่กับความชัดเจนความสัมพันธ์ของเป้าหมายประกอบกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการแปลงนโยบาย มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของนโยบาย ตลอดจนให้ความร่วมมือกับฝ่ายการเมืองและมีความจริงใจที่จะนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติเพียงใด

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จ/ล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการ (สมบัติ อารังธัญวงศ์, ๒๕๕๔: ๔๓๒ - ๔๔๖) ได้แก่

(๑) แหล่งที่มาของนโยบาย : นโยบายจะต้องผ่านกระบวนการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจที่ถูกต้องตามกฎหมายชอบธรรม สอดคล้องกับค่านิยมของสังคมเป็นที่ยอมรับของประชาชนส่วนใหญ่

(๒) ความชัดเจนของนโยบาย : ถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญของความมุ่งหมายของนโยบายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ หากนโยบายใดมีเป้าประสงค์หรือวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนมากเพียงใดก็จะยิ่งส่งเสริมให้มีการนำนโยบายไปปฏิบัติมีความสอดคล้องกันและนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนาอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) การสนับสนุนนโยบาย : การได้รับการสนับสนุนจากผู้ปฏิบัติและผู้ที่ได้รับผลจากการปฏิบัติตามนโยบายนั้นถือได้ว่า มีความสำคัญต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนั้น ผู้กำหนดนโยบายจะต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่า การกำหนดนโยบายควรมีกลุ่มผู้สนับสนุนนโยบายมากกว่าผู้คัดค้าน และกลุ่มผู้คัดค้านต้องไม่มีพลังมากพอที่จะขัดขวางการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อมิให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรการบริหาร

(๔) ความซับซ้อนในการบริหารงาน : การนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับโครงสร้างการบริหารงานขององค์การ ดังนั้น ผู้บริหารควรพิจารณาอย่างน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับจำนวนที่มีความเกี่ยวข้อง กล่าวคือ หากมีมากก็จะต้องทำให้กระบวนการดังกล่าว มีความยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้น อันจะส่งผลเสียต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติและการบรรลุผลตามที่กำหนดไว้

(๕) สิ่งจูงใจของผู้ปฏิบัติ : การนำนโยบายไปปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐนั้น จะมีความยากลำบากในการกำหนดว่า อะไรคือสิ่งจูงใจสำหรับผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม นักวิเคราะห์เห็นนโยบายต้องตระหนักเสมอว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติที่คาดหวังต่อความสำเร็จสูงนั้น อย่างน้อยจะต้องไม่ทำให้ผู้กำหนดนโยบายและผู้นำนโยบายไปปฏิบัติเกิดความรู้สึกสูญเสียประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับตนเองอันจะนำไปสู่การต่อต้านและความล้มเหลวในการกำหนดนโยบายในที่สุด

(๖) การจัดสรรทรัพยากร : ทรัพยากรเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติซึ่งทรัพยากรนั้น หมายรวมถึง ทั้งเงินทุนเวลาและบุคลากร ตลอดจนเทคโนโลยีและอุปกรณ์ต่างๆ อย่างไรก็ตาม เป็นที่ทราบกับดีว่า ทรัพยากรมักมีไม่เพียงพอต่อการพัฒนาโครงการต่างๆ ดังนั้น จึงควรมีการใช้ทรัพยากรอย่างถูกต้องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๒.๓ แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

จากรายงานการประชุมของ The Ad-hoc Group of Experts เรื่อง “Popular Participation as A Strategy for Promoting Community-Level Action and National Development” ได้กล่าวไว้ว่า คำว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น ไม่สามารถให้คำจำกัดความที่ตายตัวได้ และมีการให้ความหมายต่างๆ กันไปในแต่ละประเทศหรือแม้กระทั่งภายในประเทศเดียวกัน ในการจะเข้าใจความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นจะต้องดูบริบทของแต่ละประเทศ และสภาพเศรษฐกิจสังคมการเมืองของประเทศนั้น” (Department of International Economic and Social Affairs, United Nations, ๑๙๘๑ : ๕) อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมดังกล่าว ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้กว้างๆ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนจะนำมาซึ่งโอกาสที่จะทำให้สมาชิกของชุมชนและสังคมสามารถเข้ามามีส่วนร่วมและมีอิทธิพลในกระบวนการพัฒนา และในการแบ่งสรรผลของการพัฒนาอย่างเป็นธรรม ซึ่งหมายถึง การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเท่าเทียมกันในประเด็นของการสนับสนุนกระบวนการพัฒนาการแบ่งสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม และการตัดสินใจในรูปของการกำหนดเป้าหมาย การวางนโยบายการวางแผน และการปฏิบัติตามแผนทั้งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (Department of International Economic and Social Affairs United Nation, ๑๙๘๑ : ๕)

๒.๔ นโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ได้กล่าวถึง นโยบายรัฐบาลข้อที่ ๙ กล่าวคือ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ได้แก่ (สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, ๒๕๕๗)

(๑) ในระยะเฉพาะหน้า เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน เร่งรัดกระบวนการพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินในเขตที่ดินของรัฐ โดยนำระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยและสร้างบรรทัดฐานในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญ

เชิงนิเวศ กำหนดพื้นที่แนวกันชนและที่ราบเชิงเขาให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การปลูกป่า เพื่อป้องกันภัยพิบัติและป้องกันการบุกรุกป่า ขยายป่าชุมชน และส่งเสริมการปลูกต้นไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน เพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติ รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าเศรษฐกิจของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ เช่น โครงการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เป็นต้น

(๒) ในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น กำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน พื้นที่ใดที่สงวนหรือกันไว้ในพื้นที่ป่าสมบูรณ์ ก็ใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด พื้นที่ใดสมควรให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ก็จะผ่อนผันให้ตามความจำเป็น โดยใช้มาตรการทางการบริหารจัดการ มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และการปลูกป่าทดแทนเข้าดำเนินการ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับการส่งเสริมการมีอาชีพและรายได้อื่น อันเป็นบ่อเกิดของเศรษฐกิจชุมชนที่ต่อเนื่อง เพื่อให้คนเหล่านั้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยที่ดินยังเป็นของรัฐจะจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ จัดทำทะเบียนผู้ถือครองที่ดินในที่ของรัฐ ปรับปรุงกลไกการบริหารที่ดินของรัฐและเอกชนให้มีเอกภาพ เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านที่ดินในภาพรวม และปรับปรุงกลไกภาษีเพื่อกระจายการถือครองที่ดิน เร่งรัดการจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ โดยไม่ต้องเป็นกรรมสิทธิ์ แต่รับรองสิทธิร่วมในการจัดการที่ดินของชุมชน กำหนดรูปแบบที่เหมาะสมของธนาคารที่ดิน เพื่อเป็นกลไกในการนำทรัพยากรที่ดินมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒.๕ นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์) อ้างถึงใน กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๒๕๖๐)

(๑) นโยบายเร่งด่วน

(๑.๑) ดำเนินการในเรื่องสิทธิของบุคลากรทุกระดับ ปรับปรุงสภาพการทำงาน/สภาพความเป็นอยู่ของบุคลากรชั้นผู้น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ทุรกันดารหรือพื้นที่เสี่ยงภัย

(๑.๒) ดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างเต็มความสามารถ

(๑.๓) ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า สัตว์และตัดไม้ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการรักษาแหล่งต้นน้ำ ฝืนป่า สัตว์ป่า และเร่งฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม

(๑.๔) ใช้มาตรการปราบปรามโดยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดต่อผู้กระทำความผิดและลงโทษเจ้าหน้าที่ทุกระดับชั้นที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำผิดอย่างเฉียบขาดและรวดเร็ว

(๑.๕) ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาการลักลอบตัดไม้พะยูน และสำรวจไม้พะยูนของกลางเพื่อเตรียมการแปรรูปและส่งมอบให้รัฐบาลเพื่อใช้ประโยชน์

(๑.๖) เพื่อพื้นที่ป่าชายเลนและป้องกันการบุกรุก

(๑.๗) สำรวจพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้แล้วเสร็จภายใน ๑ เดือน เพื่อดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลต่อไป

(๑.๘) ปฏิบัติตามแผนการแก้ไขปัญหาคารขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้ทุกครัวเรือนตามยุทธศาสตร์พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้สำเร็จตามกำหนดเวลา

(๑.๙) ทุกหน่วยงานระดับกรมจัดทำโครงการกิจกรรมเพื่อสังคม (CSR: Corporate Social Responsibility) ให้ครอบคลุมถึงหน่วยงานระดับพื้นที่ เช่น อุทยานแห่งชาติ

(๑.๑๐) ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๑.๑๑) ดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และความน่าเชื่อถือของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะความจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

(๑.๑๒) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาการถือครองสิทธิ์ที่ดินทับซ้อนอันเนื่องมาจากการออกเอกสารสิทธิ์ แผนที่ ขอกฎหมาย และการทุจริตของเจ้าหน้าที่ ฯลฯ

(๑.๑๓) เร่งรัดและผลักดันการนำ “โครงการเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ” มาใช้แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน อันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐ

(๑.๑๔) บริหารงานงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ทันทตามกำหนดเวลาของรัฐบาล ดำเนินงานอย่างสุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน

(๒) นโยบายกลุ่มภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติ

(๒.๑) ปรับปรุงกฎหมายให้มีความเหมาะสม ทันเหตุการณ์ มีบทลงโทษการกระทำผิดที่ชัดเจน และสร้างบรรทัดฐานในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

(๒.๒) บูรณาการแผนงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน ป่าไม้ และอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ลดการปฏิบัติงานซ้ำซ้อน

(๒.๓) กำหนดมาตรการ/เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน ป่าไม้ และอนุรักษ์ให้มีความชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง พื้นที่ที่ยังไม่ถูกบุกรุกให้มุ่งเน้นการป้องกัน

(๒.๔) ใช้มาตรการปราบปรามโดยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดต่อผู้กระทำความผิด และลงโทษเจ้าหน้าที่ทุกระดับชั้นที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำผิดอย่างเฉียบขาดและรวดเร็ว

(๒.๕) ลดความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้และที่ดินของรัฐ สร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและเอกชนในการปลูกป่า จัดการป่าชุมชน และปลูกป่าเศรษฐกิจ

(๒.๖) สร้างความสมดุลของระบบนิเวศ โดยจัดการทรัพยากรป่าไม้ ดิน และน้ำ ให้เอื้อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของประชาชน เพื่อลดความสูญเสียของชีวิตและทรัพย์สิน จากปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง และหมอกควันไฟป่า

(๓) นโยบายพลิกฟื้นผืนป่าสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

โดยเป็นนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์) มีเป้าหมายการดำเนินงาน คือ มีป่าอุดมสมบูรณ์ รักษาไว้ได้อย่างมั่นคง ใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของประชารัฐ นโยบายตามมาตรการ ๑ : ๕ : ๕ ดังนี้

(๓.๑) ๑ : ชื่อหลักการ คือ พลิกฟื้นผืนป่าสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วยวาระปฏิรูป

ข้อ ๑๑ การปฏิรูปที่ดินและการจัดการที่ดิน

ข้อ ๒๕.๑ ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๒๕.๒ กลไกและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

และสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๒๘ สิทธิชุมชนในการจัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ

(๓.๒) ๕ : มาตรการหลัก ประกอบด้วย

(๓.๒.๑) สร้างความเข้าใจ/ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม : “ประชารัฐ”

(๓.๒.๒) แก้ไขแนวเขต/One Map

(๓.๒.๓) รักษาป่าสมบูรณ์/บังคับใช้กฎหมายต่อผู้บุกรุก

(๓.๒.๔) การผ่อนผันผู้ยากไร้/จัดสรรที่ทำกิน (คทช.)

(๓.๒.๕) เพิ่มพื้นที่ป่า/พื้นที่สีเขียว

(๓.๓) ๕ : วิธีปฏิบัติการฯ ประกอบด้วย

(๓.๓.๑) Zoning/ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำซ้ำ : ให้ป่าฟื้นตนเอง

(๓.๓.๒) ปลูกป่า : พื้นที่ยึดคืนป่าเสื่อมโทรม

(๓.๓.๓) การแก้ปัญหาชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์/ป่าสงวนแห่งชาติ

(๓.๓.๔) ส่งเสริมอุตสาหกรรมป่าไม้ ส่งเสริมปลูกไม้มีค่า : เป็นเงินออม/เงินมรดก

(๓.๓.๕) ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในพื้นที่หน่วยงาน/ที่สาธารณะ

๒.๖ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) โดยคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในการจัดทำยุทธศาสตร์ฯ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ และเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาประเทศในระยะยาว ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับกรมป่าไม้ ๑ ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเจริญเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ ประเทศต้องเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งยกระดับความสามารถในการป้องกันผลกระทบ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ ปรับตัวไปสู่รูปแบบของการผลิตและการบริโภคที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยพัฒนาการผลิตให้มีประสิทธิภาพ ลดการใช้พลังงาน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ให้ได้ร้อยละ ๒๐ - ๒๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ทั้งนี้ เพื่อวางรากฐานและสนับสนุนให้ประเทศมีการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน โดยตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศไทย (๑๒๘ ล้านไร่) และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเศรษฐกิจ ซึ่งมีแนวทางและประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ อยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ ได้แก่

(๕.๑) จัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ กล่าวคือ ดำเนินการปกป้องรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ ทั้งป่าต้นน้ำลำธาร ป่าชุมชน และป่าชายเลนดำเนินการปราบปรามและป้องกันการบุกรุกทำลายป่าอย่างเข้มงวด เร่งรัดการปลูกป่าโดยเลียนแบบระบบธรรมชาติ กำหนดพื้นที่ราบเชิงเขาเป็นแนวกันชน ส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจที่มีระบบการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน บริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้บนพื้นฐานให้คนและชุมชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ โดยจัดทำแนวเขตให้เกิดความชัดเจน นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ และส่งเสริมแนวทางประเมินมูลค่าการให้บริการของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ วางระบบป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็ง และความร่วมมือในภูมิภาคอาเซียนด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๒.๓/ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีเป้าหมายที่รับผิดชอบ ดังนี้

(๑) เป้าหมายที่ ๑ การรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มพื้นที่ป่าไม้เป็นร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ร้อยละ ๒๕ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๕ มีการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐและลดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ มีตัวชี้วัดที่รับผิดชอบ ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่

(๑.๑) ตัวชี้วัด ๑.๑ สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ พื้นที่ปลูกและฟื้นฟูป่า

(๑.๒) ตัวชี้วัด ๑.๒ แผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐ (โครงการ One Map) ทั่วประเทศ

(๒) เป้าหมายที่ ๓ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและลดมลพิษ มีตัวชี้วัดที่รับผิดชอบ ๑ ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัด ๓.๓ คุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตหมอกควันได้รับการแก้ไขและอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

๒.๔ ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) อ้างถึงใน กรมป่าไม้ (๒๕๖๐)

ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมฯ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับกรมป่าไม้ ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

(๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ

(๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อม

(๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ

(๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาระบบบริหารจัดการและองค์กร

๒.๕ ยุทธศาสตร์กรมป่าไม้ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

ยุทธศาสตร์กรมป่าไม้ฯ (กรมป่าไม้, ๒๕๖๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้มั่นคงและยั่งยืน” มีเป้าหมายให้ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการจัดการอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยให้มีพื้นที่ป่าไม้อย่างน้อย ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๙ แบ่งเป็น

(๑) รักษาพื้นที่ป่าให้ได้ ๕๓.๘๐ ล้านไร่ กล่าวคือ ปัจจุบันมีพื้นที่ป่าไม้ ๓๙.๗๘ ล้านไร่ ในอีก ๒๐ ปีข้างหน้าจะมีพื้นที่ที่ต้องดูแลรักษาให้ได้ ๕๓.๘๐ ล้านไร่

(๒) บริหารจัดการพื้นที่ที่ไม่มีสภาพป่า กล่าวคือ เป็นพื้นที่ผลการรังวัดตามมติ คณะรัฐมนตรี ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๔) รวม ๖.๒๕ แสนไร่ แยกเป็น

(๒.๑) ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒ จำนวน ๑.๘๔ แสนไร่ ๑.๘๗ ล้านไร่

(๒.๒) ลุ่มน้ำชั้นที่ ๓ ๔ และ ๕ จำนวน ๓.๓/๑ แสนไร่ ๓.๕๘ ล้านไร่

(๓) พื้นป่าไม้ ป่าปลูก และอื่นๆ ๑๔.๐๒ ล้านไร่

(๔) ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ ๘.๖๘ ล้านไร่

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์กรมป่าไม้ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ประกอบด้วย ๗ ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ป้องกันรักษาพื้นที่ป่าที่เหลือให้คงอยู่และยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พื้นป่าเสื่อมโทรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมธุรกิจป่าไม้และป่าเศรษฐกิจจากป่าปลูก และการส่งเสริมชุมชนในเมือง/ชุมชนชนบทเป็นพื้นที่สีเขียว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ แก้ไขปัญหาราษฎรในพื้นที่ป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ บูรณาการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาระบบบริหารและจัดการองค์กร

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการตามยุทธศาสตร์กรมป่าไม้ จะบรรลุผลสำเร็จได้ จำเป็นต้องมีการถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ โดยการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จจะต้องสามารถแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การดำเนินงาน ในรูปของโครงสร้างตามลำดับชั้นของแผน เช่น แผนงาน (Programs) โครงการ (Projects) และงบประมาณ (Budgets) ดังนั้น การนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ องค์กรจะต้องถ่ายทอดแผนยุทธศาสตร์ระดับกรมลงสู่ระดับสำนัก/ส่วน/ศูนย์/กลุ่ม เพื่อให้ระดับสำนัก/ส่วน/ศูนย์/กลุ่ม ได้รับทราบเป้าประสงค์ ตัวชี้วัดในระดับกรม และดำเนินการตามบทบาทและภารกิจของสำนักที่สนับสนุนต่อเป้าประสงค์และตัวชี้วัดในระดับกรม รวมทั้งสำนักถ่ายทอดถึงระดับบุคคล เพื่อให้ระดับบุคคลที่มีบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่สนับสนุนต่อเป้าประสงค์และตัวชี้วัดของผู้บังคับบัญชา/ตัวชี้วัดในระดับบุคคล

๒.๑๐ งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

รัฐกร กลิ่นอุบล (๒๕๕๑) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ: กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในภาคกลาง” งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีไปสู่การปฏิบัติกรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน ๖ คน เจ้าหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๐๔ คน และประชาชนในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล ๓๙๖ คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาคกลางประกอบด้วย ๕ ปัจจัย ได้แก่ (๑) ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานของนโยบาย (๒) ปัจจัยด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรต่างๆ (๓) ปัจจัยด้านคุณสมบัติของหน่วยงานที่รับผิดชอบ (๔) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมือง และ (๕) ปัจจัยด้านคุณสมบัติของบุคลากรที่รับผิดชอบ

พิรธร บุญรัตพันธ์ (๒๕๔๙) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการนำนโยบายไปปฏิบัติตามมาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้าภาครัฐของสถาบันอุดมศึกษา : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร” ผลการศึกษาการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของมหาวิทยาลัยนเรศวรในการนำนโยบายไปปฏิบัติตามมาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้าภาครัฐ (๑) ด้านวัตถุประสงค์ของนโยบาย พบว่า บุคลากรมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของนโยบายการประหยัดพลังงานไฟฟ้าภาครัฐเป็นส่วนมาก และหน่วยงานมีวิธีการทำให้บุคลากรเข้าใจในสาระสำคัญของนโยบายการประหยัดพลังงานไฟฟ้าภาครัฐ โดยใช้วิธีการสื่อสารภายในองค์กร (Internet Communication) เช่น การประชุม การจัดทำประกาศประชาสัมพันธ์ การสื่อสารผ่าน Internet (๒) ด้านศักยภาพขององค์กรหน่วยงาน พบว่า หน่วยงานมีการประชุมวางแผนและกำหนดภารกิจในการปฏิบัติตามมาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้าร่วมกันภายในหน่วยงาน โดยมีการจัดการประชุมเป็นระยะๆ เพื่อย้ำเตือนและประเมิน เพื่อมอบรางวัลแก่หน่วยงานย่อยที่สามารถปฏิบัติได้ดีจนทำให้ภาพรวมการไฟฟ้าของหน่วยงานลดลง และมีระบบการประสานงานการมอบหมายงานและการแบ่งงานในหน่วยงาน (๓) ด้านภาวะผู้นำ พบว่า ผู้นำหน่วยงานเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเข้าใจ มีความสามารถในการบริหารจัดการหน่วยงาน โดยมีการชี้แนะชี้แจงให้คำปรึกษาและประเมินผลอย่างเป็นระบบ เป็นวิธีการในการควบคุมดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย โดยที่ผู้นำหน่วยงานมีวิธีการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) ที่มีตัวชี้วัดและเกณฑ์ที่ชัดเจน (KPI) ที่มีความเที่ยงและได้มาตรฐาน (๔) ด้านแผนโครงการมาตรการ พบว่า บางหน่วยงานไม่ได้กำหนดเป็นแผนโครงการหรือมาตรการโดยตรงมีการรณรงค์เป็นระยะ เพื่อให้แทรกซึมกับการทำงานลดการใช้ไฟฟ้าไม่จำเป็นต้องเน้นการปฏิบัติของบุคลากร คูผล

ในภาพรวมถึงความคุ้มค่าของการไฟฟ้าเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาและยังไม่มีการสร้างเครือข่าย การมีส่วนร่วมจากบุคลากร ทั้งภายในภายนอกหน่วยงาน และ (๕) ด้านกระบวนการดำเนินงาน ตามแผน พบว่า รูปแบบวิธีการทำงานและหลักในการปฏิบัติงานใช้การรณรงค์การสร้างจิตสำนึก การมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า และการกำหนดมีแผนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน มีกระบวนการแปลงนโยบายผลและการสรุปผลความก้าวหน้า ในการปฏิบัติ และผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติตามมาตรการการประหยัดพลังงาน พบว่า มีการลดปริมาณการใช้พลังงานโดยมีสถิติการใช้ไฟฟ้าลดลงอย่างชัดเจน โดยเฉพาะใน ส่วน การใช้ไฟฟ้าของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร และทำให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้พลังงาน ในหน่วยงาน คือ การมีความสำนึกต่อส่วนร่วมมากขึ้น อีกทั้งบุคลากรในหน่วยงานให้การยอมรับ ในการนำนโยบายการประหยัดพลังงานของภาครัฐไปสู่การปฏิบัติเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ของหน่วยงาน

กัณฑ์ธีร์ ศิริปิ่น (๒๕๕๗) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำ นโยบายไปปฏิบัติ : กรณีศึกษา ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสถานประกอบการสู่อุตสาหกรรมสีเขียว” งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ : กรณีศึกษา ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสถานประกอบการสู่อุตสาหกรรมสีเขียว และเพื่อเสนอแนะ แนวทางการปรับปรุงแก้ไขสู่การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมสถานประกอบการ สู่อุตสาหกรรมสีเขียวในอนาคต ซึ่งผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้ รูปแบบการวิจัยแบบผสานวิธี ประกอบด้วย การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ทั้งนี้ ผู้วิจัย ได้แบ่งกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ออกเป็น ๓ กลุ่ม โดยเป็น ๓ หน่วยงานภายในกระทรวงอุตสาหกรรม รวมทั้งสิ้น ๖ ตัวอย่าง ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน ๒ ตัวอย่าง กรมโรงงาน อุตสาหกรรม ๒ ตัวอย่าง และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ๒ ตัวอย่าง และใช้การวิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหาสาระ (Content Analysis) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ได้ครบถ้วนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความสำเร็จที่ส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรม ภายใต้ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสถานประกอบการสู่อุตสาหกรรมสีเขียว มี ๖ ปัจจัย ได้แก่ (๑) ปัจจัย ด้านความชัดเจนของยุทธศาสตร์ (๒) ปัจจัยด้านความซับซ้อนในการบริหารงาน (๓) ปัจจัยด้านการ จัดสรรทรัพยากร (๔) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (๕) ปัจจัยด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงาน และ (๖) ปัจจัยด้านความร่วมมือ การติดต่อสื่อสาร และการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง